

Хичээл №11

Нутгийн өөрөө удирдах байгууллага

ҮНДСЭН ОЙЛГОЛТ

Болор:

Найзууд аа, манай сургуулийн хажууд зэргэлдээх орон сууцны хорооллын хогийн цэг байрладаг.

Үүнээс болоод сургуулийн хашаанд хог хийсч, орчныг бохирдуулж байна.

Болор: Гэхдээ яг хэнд хэрхэн хандах ёстой вэ?

Өнөөдөр сурагчдын зөвлөлийн ээлжит хурал болж байна.

Сурагчид: тэгье.

Энх-Ертөнц: Бүгдээрээ энэ асуудлыг шийдвэрлэх санал боловсруулж томчуудад хүргэвэл яаж байна.

Мэргэн: Тийм шүү, тэр хог хаях цэгийн оронд сурагчид бидэнд зориулсан саравч, цэцэрлэгт хүрээлэн байсан бол хичнээн сайхан билээ.

Энх-Ертэнц: Бид саналаа боловсруулаад хорооныхоо Засаг даргаар дамжуулан Иргэдийн Нийтийн Хуралд хандаж болно.

Мэргэн: Иргэдийн Нийтийн Хурал гэж юу вэ?

Иргэдийн Нийтийн Хурал баг, хорооны иргэд хамтаараа оршин суугаа газрынхаа орчин нөхцлийг сайжруулах, тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэх боломж олгодог Нутгийн өөрөө удирдах байгууллага юм. Иргэдийн Нийтийн Хуралд тухайн баг, хорооны 18-аас дээш насны иргэд оролцох эрхтэй. Өөрөөр хэлбэл, иргэд орон нутгийнхаа асуудлыг шууд өөрсдөө шийднэ гэсэн үг юм.

Харин аймаг, нийслэл, сум, дүүрэгт Иргэдийн
Төлөөлөгчдийн Хурал гэж бий.
Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн бүх иргэд цуглаад
асуудал шийдэх нь хүндрэлтэй учраас хурлын
төлөөлөгчдийг тухайн орон нутгийн 18-аас дээш
насны иргэд чөлөөт сонгуулиар 4 жилийн хугацаатай
сонгодог. Сонгогдсон төлөөлөгчид иргэдийг
төлөөлөн аймаг, нийслэл, сум, дүүргийнхээ асуудлыг
шийдвэрлэдэг.

Ингэж орон нутгийн асуудлыг
иргэд өөрсдөө шууд эсхүл
төлөөлөгчөөрөө дамжуулан
шийдвэрлэхийг нутгийн өөрөө
удирдах ёс гэж нэрлэнэ.

Энх-Ертөнц: Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын төлөөлөгчид иргэдийг төлөөлдөг бол Засаг дарга бол тухайн аймаг, нийслэл, сүм, дүүрэг, баг, хороондоо төрийн удирдлагыг хэрэгжүүлдэг.

Гэрэл: Засаг дарга ч гэсэн Иргэдийн Нийтийн Хурлын гишүүн үү?

Энх-Ертөнц: Өөрөөр хэлбэл, Засаг дарга хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангаж, иргэдийн хурлуудын шийдвэрийг биелүүлэх ажлыг хариуцдаг юм.

Мэргэн: За тэгвэл бүгдээрээ энэ асуудлаараа төсөл боловсруулаад багш нартаа бас хорооны Засаг даргадаа танилцуулъя.

Ингээд Сурагчдын зөвлөлийн гишүүд өөрийн тулгамдаж буй асуудлыг талаарх болон хэрхэн шийдвэрлэх талаарх саналаа боловсрууллаа.

Сурагчдын зөвлөлийн гишүүд
өөрсдийн саналаа сургуулийн багш
нар, захирал болон хорооны Засаг
даргадаа таницууллаа.

Хорооны Засаг дарга Сурагчдын
зөвлөлийн саналыг хорооны
Иргэдийн Нийтийн Хуралд
танилцуулна гэв.

Хорооны Иргэдийн Нийтийн Хурлын дэмжсэн цэцэрлэгт хүрээлэн барих саналыг хорооны Засаг дарга Дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хуралд дамжуулжээ.

СУРГУУЛЬ

Ингээд манай сургуулийн дэргэд байсан хогийн цэгийг нүүлгэн шилжүүлж бид ийм сайхан цэцэрлэгт хүрээлэнтэй болов.

ҮҮНИЙГ МЭДЭХ ҮҮ?

Монгол Улс нь засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн хувьд нийслэл хот, 21 аймагт, нийслэл хот нь 9 дүүрэг, дүүргүүд нь 152 хороонд, 21 аймаг нь 330 сум, сумд нь 1592 багт хуваагдаж байна. Аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг, баг, хороо бүрт нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагууд буюу Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал болон Иргэдийн Нийтийн Хурал үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

ТҮЛХҮҮР ҮГ

ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРАЛ

ЗАСАГ
ДАРГА

ИРГЭДИЙН
НИЙТИЙН
ХУРАЛ

НУТГИЙН
ӨӨРӨӨ
УДИРДАХ ёс

НУТГИЙН
ӨӨРӨӨ
УДИРДАХ
БАЙГУУЛЛАГА

Найзүүд аа! Эдгээр түлхүүр
үгийн утгыг болон энэхүү
хичээлээс олж мэдсэнээ
бусад найзууддаа ярьж
өгөөрэй.

- ДАСГАЛ АЖИЛ

1. Сургууль, амьдарч буй баg, хороонд тулгамдаж буй нэг асуудлыг хэлэлцэж, шийдвэрлэх арга зам, бусдын сайн туршлага, хамтын ажиллагаа, шийдвэр гаргагчдад хэрхэн нөлөөлж болох талаар танилцуулга бэлтгүүлнэ.

ХЯНАЛТЫН АСУУЛТ

1. Нутгийн өөрөө удирдах байгууллага гэж юу вэ?
2. Нутгийн өөрөө удирдах байгууллага хэрхэн бүрддэг вэ?
3. Нутгийн өөрөө удирдах байгууллага юу хийдэг вэ?